

Forslag

til

Lov om erhvervsmæssig udnyttelse af forekomster i jorden.

Fremsat den 3. marts 1971 af *Vivike, Gunhild Due* og *Morten Lange*.

§ 1. Denne lov har til formål at sikre en hensigtsmæssig udnyttelse af særlige forekomster i jorden såsom sand, grus, sten, ler, kalk m. v. og at medvirke til, at udnyttelse ikke medfører ødelæggelse af landskabelige værdier og rekreative områder.

§ 2. Påbegyndelse af erhvervsmæssig udnyttelse af særlige forekomster i jorden må kun ske efter indhentet tilladelse hos amtsrådet.

Stk. 2. Tilladelsen, der skal indeholde nærmere bestemmelser om gravningsrettens omfang, kan tidsbegrænses og betinges af,

1. at udnyttelsen sker efter en godkendt plan,
2. at de arealer, der benyttes til gravning og materialeaflysning, ved passende behandling og tilplantning m. v. bringes i en sådan stand, at de ikke virker skæmmende på landskabet,

3. at der stilles fornøden økonomisk sikkerhed for eventuelle betingelsers opfyldelse, og
4. at materialerne ikke eksporteres.

§ 3. Udnyttelse, der er påbegyndt før lovens ikrafttræden, kan fortsætte, men skal anmeldes over for amtsrådet senest 3 måneder efter lovens ikrafttræden.

Stk. 2. Tilladelse til fortsat gravning kan betinges som anført i § 2, stk. 2, nr. 1-4.

§ 4. Amtsrådet giver fredningsplanudvalget og kommunalbestyrelsen underretning om trufne afgørelser. Disse kan påklages til ministeren for offentlige arbejder af ejeren, kommunalbestyrelsen og fredningsplanudvalget.

§ 5. Loven træder i kraft den 00. . . . .

Bemærkninger til lovforslaget.

Forekomster i Danmarks undergrund har betydelig anvendelse ved bygge- og anlægsarbejder, til grundforbedring, i teglværksindustrien og på en række mere specielle områder. Tidligere er også en række brændselsstoffer blevet udnyttet i stort omfang. Det gælder for næsten alle disse forekomster, at de er knyttet til de øverste ret få meter af undergrunden, og at ressourcerne derved er begrænsede. Der er tradition for, at ejeren af et jordstykke har

ret til at udnytte sådanne forekomster, selv om landbrugsforpligtelse kunne give hjemmel til begrænsning. I betragtning af ressourcernes begrænsning synes det dog ikke rimeligt, at disse forekomster skal kunne kapitaliseres af en jordejer uden videre. Der tilsigtes her ikke noget indgreb i ejendomsretten, men derimod en almen planmæssig begrænsning af rådighedsretten.